

Aan de directeur-generaal Milieu en Internationaal
van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: 24 oktober 2025
Telefoon: 070 340 75 20

Uw kenmerk: -
E-mail: voorzitter@gr.nl

Ons kenmerk: 4250098/MM/ym/085
Bijlagen: -

Onderwerp: Geen vervolgadvis over desinfectantia

Geachte mevrouw Van Rijn,

Hierbij informeer ik u dat de Gezondheidsraad geen vervolgadvis over het gebruik van desinfectantia op zal stellen.

In 2016 heeft de Gezondheidsraad het advies *Zorgvuldig omgaan met desinfectantia* gepubliceerd. In dit advies stelt de raad dat desinfectiemiddelen bijdragen aan de volksgezondheid. Ze zorgen er bijvoorbeeld voor dat we geen infectie oplopen bij medische ingrepen en dat ons drinkwater en voedsel veilig is. De keerzijde is dat het gebruik van desinfectantia ook risico's kent voor de gezondheid van mens, dier en milieu. Zo stelde de raad vast dat deze middelen een negatieve invloed kunnen hebben op ecosystemen en het humaan microbiom. Daarnaast kunnen micro-organismen zoals bacteriën en schimmels resistentie ontwikkelen tegen desinfectantia. Hierdoor komt de effectiviteit van toepassingen van desinfectantia die een bewezen bijdrage leveren aan de volksgezondheid onder druk te staan. De Gezondheidsraad adviseerde daarom in dit advies dat desinfectiemiddelen op de juiste manier en alleen wanneer het echt nodig is zouden moeten worden gebruikt, en dat aanvullend beleid tot dit doel wenselijk zou zijn.

Sinds de publicatie van dit advies is het gebruik van desinfectantia als gevolg van de COVID-19 pandemie zowel toegenomen als veranderd. Zo worden deze middelen nu op grotere schaal dan voorheen gebruikt door individuele mensen en in de publieke ruimte. Deze ontwikkeling heeft tot nieuwe vragen over desinfectantia geleid. Wat is zorgvuldig gebruik tijdens een pandemie? Moet er bij een uitbraak van een infectieziekte een andere afweging worden gemaakt over de inzet van deze middelen? Is er een risico op resistentieontwikkeling bij (tijdens deze pandemie veel gebruikte) middelen op basis van alcoholen? Is het dagelijks gebruik van desinfecterende middelen zoals handgels nu nog nodig? Hoe effectief was het gebruik van desinfectantia in het tegengaan van de verspreiding van COVID-19? En welke rol moeten desinfectantia spelen bij het tegengaan van een volgende uitbraak van een (nieuwe) infectieziekte? Naar aanleiding van dit soort vragen heeft de Gezondheidsraad eerder in haar werkprogramma aangekondigd opnieuw te gaan adviseren over desinfectantiagebruik.

Het secretariaat van de Gezondheidsraad heeft een brede verkenning uitgevoerd over de mogelijke richtingen van een vervolgadvis. Hiervoor is nieuwe wetenschappelijke literatuur bekeken en zijn gesprekken gevoerd met deskundigen bij verschillende organisaties en beleidsmedewerkers bij betrokken ministeries. De vraag hierbij was of de COVID-19 pandemie aanleiding gaf tot herziening of aanvulling van het eerdere advies. Op basis van deze verkenning concludeert het bestuur van de Gezondheidsraad dat het op dit moment niet noodzakelijk is om een vervolgadvis over desinfectantia op te stellen. De primaire reden hiervoor is dat er bij deze verkenning geen aanwijzingen zijn gevonden in nieuwe wetenschappelijke literatuur die aanleiding geven tot actualisatie van het advies uit 2016. Zorgvuldig gebruik van desinfectantia

blijft het leidend principe om de gezondheid van mens, dier en milieu te beschermen. De grootschalige (en soms ongerichte) inzet van desinfectantia tijdens de COVID-19 pandemie toont aan dat er wat betreft de implementatie van dit advies nog stappen gezet kunnen worden om het nationaal desinfectiebeleid te versterken. Of het gebruik van desinfectantia bij een nieuwe pandemie van een (nieuwe) infectieziekte op zijn plaats is, zal sterk afhankelijk zijn van de aard en verspreiding van het specifieke micro-organisme. Het ontwikkelen van bijvoorbeeld uitvoering- en implementatiescenario's hieromtrent ziet het bestuur als wenselijk maar niet in eerste instantie als taak voor de Gezondheidsraad.

Een kopie van deze brief is gezonden naar de directeur-generaal Volksgezondheid, de directeur-generaal Langdurige Zorg en de directeur-generaal Curatieve Zorg van het ministerie van VWS zodat ook zij zijn geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

dr. I.D. de Wolf,
algemeen secretaris-directeur